

Τὰ θηρία τῆς Ἡδονῆς καὶ τῆς Ὀδύνης (Βλάχος Ἱερόθεος Μητροπολίτης Ναυπάκτου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Προσκλήθηκα ἀπὸ τὸν “Σύνδεσμο Κρητῶν Θεολόγων” νὰ εἰσηγηθῶ σὲ Συνέδριό του τὸ θέμα “ἡ εἰκόνα τοῦ σύγχρονου κόσμου”. Προσπαθώντας νὰ δῶ ποῖα εἶναι ἡ κατάσταση τοῦ σύγχρονου κόσμου, τὴν ἐντόπισα κυρίως στὴν δυαδικὴ σχέση μεταξὺ ἡδονῆς καὶ ὀδύνης, ἀφοῦ σήμερα ἐπιδιώκεται ἡ ἀπόλαυση τῆς ἡδονῆς μὲ ὅποιονδήποτε τρόπο εἶναι δυνατόν, καὶ βέβαια, συνέπεια αὐτῆς τῆς ἡδονῆς εἶναι ἡ ὀδύνη, ὁ πόνος, «ἡ βίωση τῆς τραγικότητος τοῦ θανάτου. Ἔτσι, λοιπὸν, ἀπὸ τὴν παρὰ-φύσει ἡδονὴ προέρχεται ἡ ὀδύνη, καὶ στὴν προσπάθεια νὰ ἀποφύγη ὁ ἄνθρωπος τὴν ὀδύνη, καταλήγει στὴν ἡδονή, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι πάλι ἡ ὀδύνη. Πρόκειται γιὰ ἕναν φαῦλο κύκλο.

Μόλις επέστρεψα ἀπὸ τὸ Συνέδριο, μοῦ τηλεφώνησε μιὰ Ἀμερικανίδα, ἡ ὁποία πρόσφατα ἦλθε στὴν Ἑλλάδα καὶ βαπτίσθηκε καὶ τώρα εἶναι μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὕστερα ἀπὸ πολλὰς περιπέτειες στὴν ζωὴ της. Νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἦταν ἀθλήτρια καὶ μέλος τῆς Ὀλυμπιακῆς Ὀμάδος τῶν Η.Π.Α. στὴν κωπηλασία. Τῆς ἀνέφερα τὸ κεντρικὸ σημεῖο τῆς εἰσηγήσεώς μου, ποὺ ἦταν ἡ σχέση μεταξὺ ἡδονῆς καὶ ὀδύνης καὶ ἐντυπωσιάσθηκε.

Μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες μοῦ ἔστειλε ἕνα γράμμα, στὸ ὁποῖο μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀναφερόταν καὶ στὸ σοβαρὸ αὐτὸ ζήτημα. Θὰ ἤθελα νὰ παραθέσω στὴν συνέχεια τὶς σκέψεις της: “Μὲ ἐνδιαφέρει πολὺ ἡ διάλεξη μὲ θέμα τὸν κύκλο θανάσιμης ἡδονῆς - ὀδύνης. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ θηρία (τέρατα) ποὺ κρατοῦν τὴν Ἀμερικὴ στὰ ματωμένα τους δόντια. Κάθε κύκλος τῆς δίνης ποὺ ὀδηγεῖ στὴν ἄβυσσο εἶναι ὄλο καὶ περισσότερο ὀδυνηρὸς, ἀλλὰ τὸ μόνον ποὺ διδάσκουν στὴν Ἀμερικὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἡδονῆς. Ἔτσι, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν «ρυθμισθεῖ» νὰ ἀρπάζουν ὄλο καὶ περισσότερα, νὰ ἀμβλύνουν, ὅπως εἶπατε καὶ ἐσεῖς, τὸν πόνο. Καὶ τὰ δύο, καὶ ὁ πόνος καὶ ἡ ἡδονή, τρέφονται τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο καί, καθὼς μεγαλώνει ὁ πόνος, περισσότερη ἡδονὴ χρειάζεται γιὰ νὰ τὸν ἀναισθητοποιήσει. Ἡ ἰδέα τοῦ νὰ σπάση κανεὶς αὐτὸν τὸν φαῦλο κύκλο ἀρνούμενος νὰ θρέψη τὴν πείνα τῶν αἰσθήσεων μὲ νηστεία καὶ προσευχή, μετάνοια καὶ ἡσυχία, ἀκούγεται καθαρὴ τρέλλα γιὰ ἕναν

Άμερικανό. Μόνον αυτοί που έχουν πέσει πολύ χαμηλά, (έχουν πιάσει πάτο) θα είναι άνοιχτοί να ακούσουν κάτι τέτοιο. Η ήδονη είναι το οικονομικό κέντρο της Αμερικής. Η «φυσιολογική» τάση, και όντως αυτό είναι και το θέμα πολλών διαφημίσεων, είναι: «Το αξίζεις! Πάρε αυτό ακριβώς που θέλεις! Απόλαυσέ το! Θα αισθανθείς ωραία!». Η δυτική κουλτούρα βρίσκεται σε έναν άγώνα δρόμου προσπαθώντας να κάνει τα πάντα για να αποφύγει την απελπισία, και η είρωνεία είναι ότι όσο περισσότερο πασχίζει, τόσο περισσότερο απελπισμένη γίνεται, απρόθυμη να παραδεχθῆ ότι είναι αδύνατο να γεμίσει αυτό το κενό».

Το κείμενο αυτό, που είναι γραμμένο με πολύ ωραίο τρόπο, από μιὰ γυναίκα που τώρα τελευταία προσήλθε στην Όρθοδοξία και διαβάζει φιλοκαλικά κείμενα, δείχνει δὲ τὴν διαφορά μεταξύ τῆς λεγόμενης δυτικῆς καὶ Ρωμαίικης παράδοσης. Πολλοὶ ὁμιλοῦν γιὰ τὸ δυτικὸ πνεῦμα, ἀλλὰ ἴσως δὲν μποροῦν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ δυτικοῦ πνεύματος εἶναι ὁ ἡδονισμὸς καὶ ἡ αἰσθησιοκρατία. Καθὼς ἐπίσης, πολλοὶ ὁμιλοῦν γιὰ τὴν Όρθοδοξία, τὴν Ρωμαίικη παράδοση, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν ὅτι τὸ ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ ἦθος φαίνεται στὸν τρόπο ὑπέρβασης τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὀδύνης. Πράγματι, ὅπως πολὺ ωραία σημειώνεται στὸ γράμμα ποὺ ἀναγράψαμε: «ἡ θανάσιμη ἡδονή - ὀδύνη, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ θανάσιμα θηρία ποὺ κρατοῦν τὴν Ἀμερικὴ στὰ ματωμένα τους δόντια», καθὼς ἐπίσης «ἡ ἡδονὴ εἶναι τὸ οικονομικὸ κέντρο τῆς Ἀμερικής».

Φυσικά, ὅταν κάνουμε λόγο γιὰ τὴν Ἀμερικὴ ἐννοοῦμε τὸν δυτικὸ πολιτισμὸ καὶ τὴν δυτικὴ κουλτούρα, ποὺ βιώνεται σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἀκόμη καὶ στὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ ὁποία, δυτικὴ κουλτούρα γεμίζει τὸν ἄνθρωπο μὲ ἀπελπισία καὶ κενό. Ἀπλῶς στὴν Ἀμερικὴ, λόγω τῆς οικονομικῆς ἄνεσης καὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ λόγω τῆς κυριαρχίας της στὸν παγκόσμιο χῶρο, φαίνεται αὐτὸ ἐκφραστικῶς. Τὰ ὅσα ἀνέφερα προηγουμένως δείχνουν καὶ τὴν οὐσιαστικὴ προσφορά τῆς Όρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερα. Πρέπει νὰ βοηθᾶ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο νὰ ὑπερβαίνει τὰ αἵμοβόρα θηρία τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ὀδύνης, καὶ νὰ προσφέρει τὸν ὀρθόδοξο ἠσυχασμὸ στὸν λαό, μὲ διακριτικότητα, νηφαλιότητα, καὶ προπαντὸς μὲ καθαρότητα, δηλαδὴ ἀπηλλαγμένα ἀπὸ ξένες ἐπιρροὲς καὶ προσμίξεις. Μέσα ἀπὸ αὐτὴν τὴν προοπτικὴ πρέπει νὰ δοῦμε τὸ μέλλον τῆς Όρθοδόξου παραδόσεως.

Πηγή: agiazoni.gr